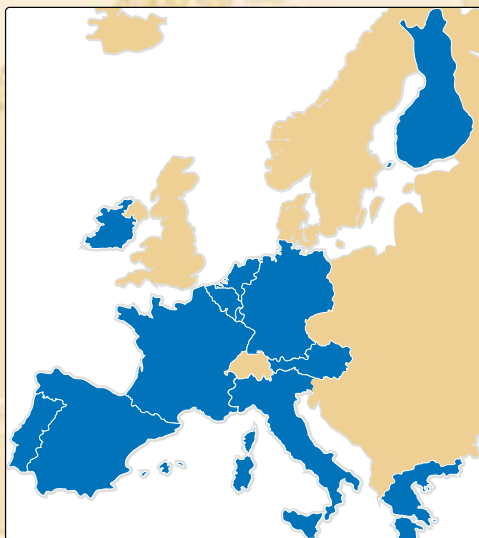


Mark byts ut mot euro

Hur känna igen eurosedlarna och euromynten?



EUROGUIDE
FINLANDS BANK

Spara euroguiden!



Mark byts ut mot euro

Den 1 januari 2002 börjar Finland och elva andra europeiska länder **använda sedlar och mynt i euro**. I Finland är det Finlands Bank som ger ut euror.

Eurosedlarna ser lika ut överallt. **Euromynten** däremot har en gemensam sida och en nationell sida. **Alla eurosedlar och euromynt är trots det gångbara i alla länder som använder euro, dvs. euroområdet**. Euron är uppdelad i 100 cent.

Denna guide innehåller viktig information om hur mark byts ut mot euro och hur man känner igen de nya sedlarna och mynten.

Vad bör vi alla veta om övergången till euro?.....	3
Fakta om eurosedlar och euromynt.....	5
Hur känner man igen en äkta euro?.....	7
Sedlar.....	8
Mynt.....	15
Varifrån får man mer information?.....	23

Vad bör vi alla veta om övergången till euro?

När börjar vi använda euron?

Sedlar och mynt i euro sätts i omlopp den 1 januari 2002. **Under januari och februari, den s.k. inväxlingsperioden, går hela Finland över till sedlar och mynt i euro.** Då används mark och euron parallellt, men från och med den 1 mars 2002 går det bara att betala med euron.

Hur byts kontanter i mark ut mot euron?

Dina mark växlas till euro när du gör dina dagliga inköp. Du behöver alltså inte gå till banken för att växla in dem. När du betalar med mark får du oftast euron i växel, men i början av januari kan du ännu få mark. Strax efter årsskiftet är bankkort dock det snabbaste betalningssättet.

När och varifrån får man euron?

Eurosedlar ges inte ut till allmänheten på förhand, utan fås tidigast vid årsskiftet. 20- och 50-eurosedlar kan du enklast ta ut i bankautomater och större valörer i bankerna. 5- och 10-eurosedlar och mynt får du åter som växelpengar i butikerna. Från en del uttagsautomater får man euron genast vid årets början och från resten av automaterna inom de första veckorna i januari.

Euromynt har man däremot möjlighet att studera på förhand. En euromyntserie med ett exemplar av varje myntvalör kommer ut i handeln i mitten av december 2001. Myntserien kostar 23 mark.

Eurosedlar och euromynt kan man betala med tidigast den 1 januari 2002. Om någon före det erbjuder euron som betalning ska du inte ta emot dem.

Avrundas kontantbetalningar i euro på samma sätt som mark?

I Finland avrundas kontantbetalningar till närmaste 5 cent. Därför behövs 1- och 2-centsmynt inte som växelpengar och de tillverkas endast i mindre mängder. De är dock giltiga som betalningsmedel. Avrundningsregeln gäller bara slutsumman vid betalningar, inte priser på enskilda produkter eller betalningsöverföringar.

Vad ska man göra om man har kontanter hemma?

Det lönar sig att gå med sparbössorna till banken i god tid före årsskiftet för att undvika rusning. Om du råkar ha större mängder sedlar och mynt i mark kan du sätta in dem på ditt eget bankkonto eller betala dina inköp med dem som vanligt.

Kan mark växlas till euro även efter inväxlingsperioden?

Dina mark växlas till euro vid de dagliga inköpen under januari-februari 2002. Därefter är bara Finlands Bank skyldig att lösa in mark. Finlands Bank växlar mark och penni till euro och cent ända till den 29 februari 2012. Finlands Bank har kontor i Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Kuopio och Uleåborg.

Påverkas resandet av euron?

Euron gör det enklare att resa. **Från och med den 1 januari 2002 kan man betala med euro i hela euroområdet**, dvs. inte bara i Finland utan också i Belgien, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Spanien, Tyskland och Österrike.

Efter årsskiftet är euroländernas nationella valutor gångbara endast inom landets gränser fram till slutet av inväxlingsperioden. Mark kan alltså användas och växlas in bara i Finland. Inväxlingsperioden är inte lika lång i alla länder, men senast i mars 2002 är det bara euro som gäller.

De nationella valutorna lönar det sig att använda upp eller växla in före årsskiftet. I Finland är det efter årsskiftet endast Finlands Bank som är skyldig att ta emot dem. Finlands Bank och de andra centralbankerna i euroområdet löser in andra euroländers nationella sedlar (men inte mynt) fram till slutet av mars 2002.

För resor till länder utanför euroområdet, t.ex. Sverige eller Estland, växlar du valuta på vanligt sätt. Euron är en världsvaluta i likhet med dollarn och kan växlas till andra valutor världen över.

Fakta om eurosedlar och euromynt

Eurosedlar

Eurosedlarna finns i sju valörer: **5, 10, 20, 50, 100, 200 och 500 euro**. Sedlarna är olika till färg och storlek. Synsvaga har därmed lättare att skilja på de olika valörerna. Sedlarna är utformade av Robert Kalina från den österrikiska centralbanken. Motivet är arkitektur från sju viktiga stilperioder i Europas kulturhistoria. Sedlarna ser lika ut i alla länder och de gäller som betalningsmedel överallt i euroområdet. I Finland sätts omkring 100 miljoner eurosedlar i omlopp och trycks till största delen av Setec Oy.

Euromynt

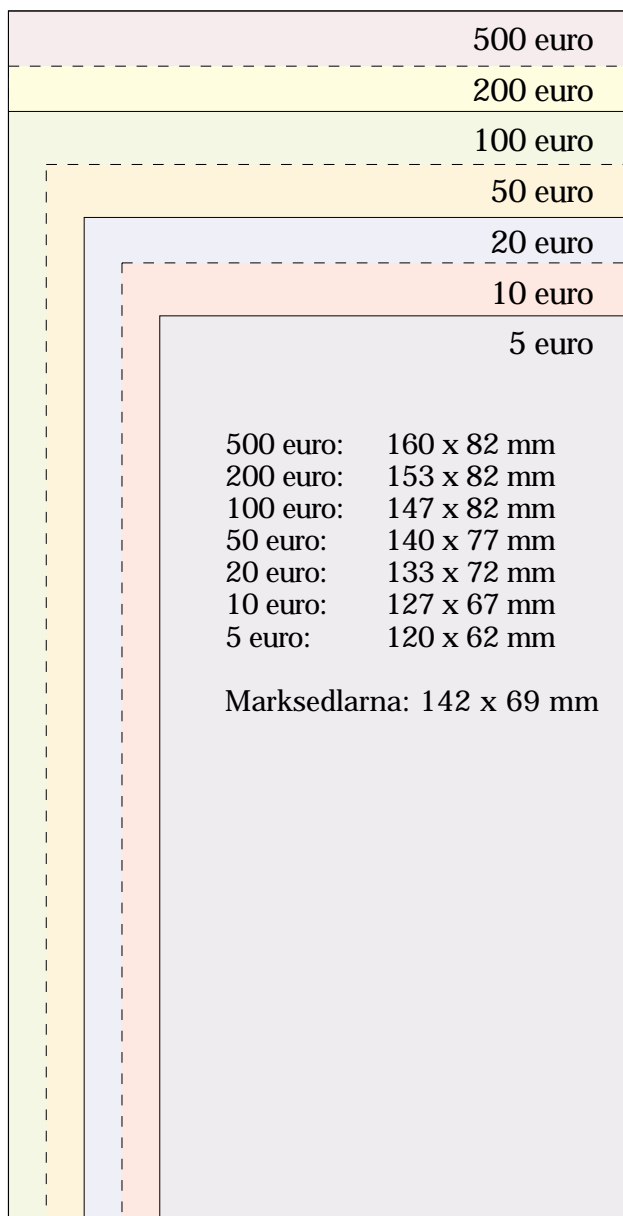
Euromynten finns i åtta valörer: **1, 2, 5, 10, 20 och 50 cent samt 1 och 2 euro**. Den ena sidan av mynten har en gemensam utformning för hela euroområdet, medan varje euroland har sina egna nationella motiv på den andra sidan. Alla euromynt är trots det gångbara överallt i euroområdet. Luc Luyckx från det belgiska myntverket är formgivare av den gemensamma sidan på mynten.

För finländska behov präglas initialt cirka en miljard mynt. De tillverkas av Myntverket i Finland.

Behöver man en ny plånbok?

Någon ny plånbok för eurorna behövs troligen inte.

Av de mest använda sedlarna har 5 och 10 euro de minsta måtten, och 20 och 50 euro är ungefär lika stora som de nuvarande marksedlarna. De största sedlarna (100, 200 och 500 euro) använder de flesta av oss rätt sällan. Jämför en marksedel med bilden nedan så får du en uppfattning om storleksskillnaden.



Hur känner man igen en äkta euro?

Nuförtiden är det möjligt att göra högklassiga kopior av nära nog vilket tryckt material som helst. Eurosedlarna har därför flera **äkthetsdetaljer**, som är mycket svåra att efterbilda. Dessa detaljer skiljer en äkta sedel från en falsk.

En äkta sedel är lätt att känna igen om man vet vad man ska titta på. **Detaljer som man snabbt och enkelt kan kontrollera beskrivs på följande sidor.** Studera dem nog. Glöm inte heller att kontrollera marksedlarna särskilt under inväxlingsperioden.

Äkthetskontroll

Det är kombinationen av olika äkthetsdetaljer som gör eurosedlarna säkra. **Känn** på sedeln så märker du att den känns annorlunda än vanligt papper. Det beror på bomullsfibren i sedelpapperet. Relieftrycket på framsidan av sedlarna gör vidare att förkortningen för Europeiska centralbanken, valörsiffrorna och motiven med fönster och portar känns sträva.

De andra äkthetsdetaljerna syns när man tittar på sedeln **mot ljuset** eller **ur olika vinklar**. Av säkerhetsskäl har 50-, 100-, 200- och 500-eurosedlarna en del andra äkthetsdetaljer än 5-, 10- och 20-eurosedlarna.

Vad ska man göra om man misstänker att en sedel är förfalskad?

Sedelförfalskningar är ett hot mot samhällsekonomin och betalningsväsendet. Därför föreskrivs stränga straff för förfalskning och spridning av förfalskningar även när sådant görs på skämt.

Tveka inte att kontrollera sedlar du tar emot och använd aldrig sedlar du inte med säkerhet vet är äkta. Bli inte heller upprörd om andra kontrollerar sedlar de får av dig. Det är för allas vårt bästa. Kontakta polisen om du misstänker att en sedel eller ett mynt du fått är en förfalskning.

Eurosedlar © Europeiska centralbanken



5 euro

mått 120 x 62 mm
stilriktning: klassisk

Vattenmärket

upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.



I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och eurosymbolen när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

I den **pärlemorfärgade** remsan framträder eurosymbolen och valörbeteckningen när sedeln lutar.





10 euro

mätt 127 x 67 mm
stilriktning: romansk

Vattenmärket

upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.

I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och eurosymbolen när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

I den **pärlemorfärgade** remsan framträder eurosymbolen och valörbeteckningen när sedeln lutar.





20 euro

mått 133 x 72 mm
stilriktning: gotisk

Vattenmärket upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.

I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och eurosymbolen när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

I den **pärlemorfärgade** remsan framträder eurosymbolen och valörbeteckningen när sedeln lutar.





50 euro

mätt 140 x 77 mm
stilriktning: renässans

Vattenmärket

upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.

I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och framsidans arkitektoniska motiv när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

Valörsiffran skiftar från purpurött till olivgrönt eller brunt när man lutar på sedeln.





100 euro

mätt 147 x 82 mm
barock och rokoko

Vattenmärket upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.

I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och framsidans arkitektoniska motiv när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

100

100

Valörsiffran skiftar från purpurrött till olivgrönt eller brunt när man lutar på sedeln.





200 euro

mått 153 x 82 mm
järn- och glasarkitektur

Vattenmärket upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.

I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och framsidans arkitektoniska motiv när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

Valörsiffran skiftar från purpurrött till olivgrönt eller brunt när man lutar på sedeln.



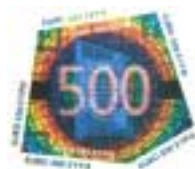


500 euro

mått 160 x 82 mm
modern 1900- talsarkitektur

Vattenmärket upprepar framsidans bildmotiv och valörbeteckning när sedeln hålls mot ljuset.

I **hologrammet** framträder valörbeteckningen och framsidans arkitektoniska motiv när man lutar på sedeln.



Säkerhetstråden syns som en mörk linje när du håller sedeln mot ljuset.

Valörsiffran skiftar från purpurrött till olivgrönt eller brunt när man lutar på sedeln.

500

500



2 euro



Motivet på den gemensamma sidan av 2-euromyntet är en karta med de 15 EU-länderna avbildade som en integrerad helhet. Konstnären Raimo Heino



har utformat den nationella sidan, där motivet är hjortron och hjortronblom. I den finräfflade kanten står ingraverat Suomi Finland.

*Belgien**Frankrike**Grekland**Irland**Italien**Luxemburg**Nederländerna**Portugal**Spanien**Tyskland**Österrike*

Färg: yttre del: silver, inre del: guld

Diameter: 25,75 mm

Vikt: 8,50 g

Materialsammansättning:

yttre del: kopparnickel, inre del i tre skikt: nickelmässing-nickel-nickelmässing

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

1 euro



Motivet på den gemensamma sidan av 1-euromyntet är detsamma som på 2-euromyntet – en karta med de 15 EU-länderna avbildade som en integrerad helhet. Konstnären



Pertti Mäkinen är formgivare av den nationella sidan, där motivet är två svanar som flyger över en sjö. Kanten är intervallräfflad.



Belgien



Frankrike



Grekland



Irland



Italien



Luxemburg



Nederländerna



Portugal



Spanien

Färg: yttre del: guld,
inre del: silver

Diameter: 23,25 mm

Vikt: 7,50 g

Materialsammansättning:
yttre del: nickelmässing, inre del i tre skikt: kopparnickel-nickel-kopparnickel



Tyskland



Österrike

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

50 cent



Kartan på den gemensamma sidan av 50-centmyntet föreställer Europeiska unionen som en grupp av individuella stater. Färg och motiv är desamma som på 10- och 20-centmynten. De finska centmynten (1, 2, 5, 10, 20 och

50 cent) har alla en likadan nationell sida med Finlands heraldiska lejon. Motivet har formgivits av skulptören Heikki Häiväoja. Kanten på 50-centmyntet har mjuk räffling.

*Belgien**Frankrike**Grekland**Irland**Italien**Luxemburg**Nederländerna**Portugal**Spanien**Tyskland**Österrike*

Färg: guld
Diameter: 24,25 mm
Vikt: 7,80 g
Materialsammansättning: nickelfri metallegering

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

20 cent



Kartan på den gemensamma sidan av 20-cent Smyntet föreställer Europeiska unionen som en grupp av individuella stater. Färg och motiv är desamma som på 10- och 50-cent Smynten. Bildmotivet på den

nationella sidan är Finlands heraldiska lejon. Till skillnad från de andra mynten är 20-cent Smyntet inte jämnrunnt till formen. Kanten är slät med sju skårar.

*Belgien**Frankrike**Grekland**Irland**Italien**Luxemburg**Nederländerna**Portugal**Spanien*

Färg: guld

Diameter: 22,25 mm

Vikt: 5,74 g

Materialsammansättning:
nickelfri metallegering

*Tyskland**Österrike*

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

10 cent



Kartan på den gemensamma sidan av 10-centsymntet föreställer Europeiska unionen som en grupp av individuella stater. Färg och motiv är



desamma som på 20- och 50-centsymnten. Bildmotivet på den nationella sidan är Finlands heraldiska lejon. Kanten har mjuk räffling.



Belgien



Frankrike



Grekland



Irland



Italien



Luxemburg



Nederländerna



Portugal



Spanien



Tyskland



Österrike

Färg: guld

Diameter: 19,75 mm

Vikt: 4,10 g

Materialsammansättning:
nickelfri metallegering

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

5 cent



Den gemensamma sidan av 5-centmyntet visar var Europa ligger på världskartan. Färg och motiv är desamma som på

1- och 2-centsmynnten. Bildmotivet på den nationella sidan är Finlands heraldiska lejon. Kanten är slät.



Belgien



Frankrike



Grekland



Irland



Italien



Luxemburg



Nederländerna



Portugal



Spanien

Färg: *koppar*

Diameter: *21,25 mm*

Vikt: *3,92 g*

Materialsammansättning:

kopparpläterat stål



Tyskland



Österrike

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

2 cent



Den gemensamma sidan av 2-centsmyntet visar var Europa ligger på världskartan. Färg och motiv är desamma som på



1- och 5-centsmynten. Bildmotivet på den nationella sidan är Finlands heraldiska lejon. Kanten är slät med ett spår.



Belgien



Frankrike



Grekland



Irland



Italien



Luxemburg



Nederländerna



Portugal



Spanien



Tyskland



Österrike

Färg: koppar
Diameter: 18,75 mm
Vikt: 3,06 g
Materialsammansättning:
 kopparpläterat stål

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

1 cent



Den gemensamma sidan av 1-centmyntet visar var Europa ligger på världskartan. Färg och motiv är desamma som på



2- och 5-centmynten. Bildmotivet på den nationella sidan är Finlands heraldiska lejon. Kanten är slät.



Belgien



Frankrike



Grekland



Irland



Italien



Luxemburg



Nederländerna



Portugal



Spanien

Färg: *koppar*

Diameter: *16,25 mm*

Vikt: *2,30 g*

Materialsammansättning:
kopparpläterat stål



Tyskland



Österrike

Mer information om myntens nationella sidor finns på Internet www.euro.ecb.int/sv under rubriken "Eurosedlar och euromynt".

Varifrån får man mer information?

Med denna guide kan du lära känna igen eurosedlar och euromynt och deras äkthetsdetaljer så spara den för framtida behov.

Om annat som gäller övergången till euro får du veta mer i finansministeriets och Europeiska unionens euroguide som postas till alla hushåll i oktober. Även bankerna, massmedierna och många andra instanser informerar om olika praktiska frågor under hösten.

På Internet finns också mer information:

www.euro.ecb.int/sv

www.euro.fi

www.suomenpankki.fi

Du kan också ringa Europainformationen,
tfn 010 345 6700.

Viktiga datum

- 1.1.2002..... Sedlar och mynt i euro sätts i omlopp.
Under inväxlingsperioden används mark
och euro parallellt.
- 28.2.2002..... Inväxlingsperiodens sista dag.
- 1.3.2002..... Euron är det enda lagliga betalningsmedlet
i Finland och övriga euroländer.
- 31.3.2002..... Sista dagen då Finlands Bank löser in
andra euroländers sedlar.
- 29.2.2012..... Sista dagen då Finlands Bank löser in
mark och penni.

Omräkningstabell*



≈ 6 penni



≈ 12 penni



≈ 30 penni



≈ 59 penni



≈ 1,19 mark



≈ 2,97 mark



≈ 5,95 mark



≈ 11,89 mark



≈ 29,73 mark



≈ 59,46 mark



≈ 118,91 mark



≈ 297,29 mark



≈ 594,57 mark



≈ 1 189,15 mark



≈ 2 972,87 mark

*Eurorna har omräknats till mark enligt den officiella omräkningskursen och avrundats till närmaste penni. 1 euro = 5,94573 mark.